Yaşlı Kadın ve Papağan

Virginia Woolf

Çeviren: İLKNUR ÖZDEMİR

KIRMIZIKEDİ

Virginia Woolf

Virginia Woolf (1882-1941), İngiliz ve Dünya edebiyatının en ünlü yazarlarından sayılmaktadır. Yetişkinler için kitaplar kaleme alan Virginia Woolf'un çocuklar için yazdığı tek öyküsü *Yaşlı Kadın ve Papağan*'dır. Yazarın Kırmızı Kedi Yayınevi'nden büyükler için çıkan diğer kitapları: *Kendine Ait Bir Oda, Deniz Feneri, Mrs. Dalloway* ve *Dalgalar*'dır.

İlknur Özdemir

İstanbul'da doğdu. İstanbul Alman Lisesi'ni ve Boğaziçi Üniversitesi İşletme Bölümü'nü bitirdi. Almanca ve İngilizceden çok sayıda çevirisi ve *Senin Öykün Hangisi* adlı bir öykü kitabı vardır.
Çocuk kitabı çevirileri: Anton Çehov: *Kaştanka-Marangozun Köpeği*, Thomas Brezina: *Perili Otelde Tatil, Max İntikam Peşinde, Gizli Görev (Sevimli Canavarlar Dizisi)*, Hans Magnus Enzensberger: *Sayı Şeytanı*, Samed Behrengi: *Küçük Kara Balık, Bir Şeftali Bin Şeftali, Kel Güvercinci*, Florence Atwater, Richard Atwater: *Boyacının Penguenleri*, Andreas H. Schmachtl: *Tilda Elmaçekirdeği Dizisi*, Nick Butterworth: *Triksi-Büyücünün Kedisi*.

KIRMIZIKEDI

Kırmızı Kedi Yayınevi: 159
Çocuk ve Gençlik Kitapları: 7
Çocuk Dizisi: 7

Özgün adı: *The Widow and the Parrot*

Yaşlı Kadın ve Papağan
Virginia Woolf
Çeviren: İlknur Özdemir

© Bu çevirinin Türkçe yayın hakkı Kırmızı Kedi Yayınevi'nindir.

Yayın Yönetmeni: İlknur Özdemir
Editör: İ. Utku Kavasoğlu
İç İllüstrasyonlar: Fulya Hocaoğlu
Kapak İllüstrasyonu: Julian Bell
Kapak Uygulama ve Grafik: Yeşim Ercan Aydın

Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında, yayıncının yazılı izni alınmaksızın, hiçbir şekilde kopyalanamaz, elektronik veya mekanik yolla çoğaltılamaz, yayımlanamaz ve dağıtılamaz.

Birinci Basım: Ekim 2012
ISBN: 978-605-5340-65-0
Kırmızı Kedi Sertifika No: 13252

Baskı: Pasifik Ofset
Cihangir Mah. Güvercin Cad. Baha İş Merkezi B Blok
Haramidere-Avcılar İSTANBUL T: 0212 412 17 77
Pasifik Ofset Sertifika No: 12027

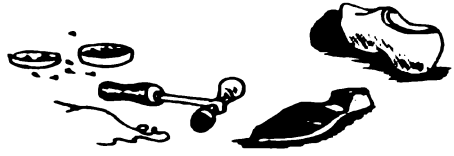
Kırmızı Kedi Yayınevi
kirmizikedi@kirmizikedikitap.com / www.kirmizikedikitap.com
www.facebook.com/kirmizikedikitap
Ömer Avni M. Emektar S. No: 18 Gümüşsuyu 34427 İSTANBUL
T: 0212 244 89 82 F: 0212 244 09 48

Virginia Woolf

Yaşlı Kadın ve Papağan

Çeviren: İlknur Özdemir

Elli yıl kadar önce yaşlı, dul bir kadın olan Bayan Gage, Yorkshire eyaletinin Spilsby köyündeki kulübesinde oturuyordu. Güçsüz bir kadıncağızdı, gözleri de ileri derecede miyoptu, yine de bir çift tahta pabucu onarmak için elinden geleni yapıyordu, çünkü geçinebilmek için eline haftada ancak birkaç şilin geçmekteydi. Pabuçları çekiçlerken postacı kapıyı açıp kucağına bir mektup fırlattı.

Gönderenin adresi: 'Stagg ve Beetle Fir-

ması, 67 High Street, Lewes, Sussex' idi.

Bayan Gage zarfı açıp mektubu okudu.

'Sayın Bayan, ağabeyiniz Bay Joseph Brand'ın vefat ettiğini size bildirmekle görevliyiz,' diye yazılmıştı.

"Vay canına," dedi Bayan Gage. "Yaşlı ağabeyim Joseph ölmüş sonunda!"

'Sahip olduğu her şeyi size bıraktı,' diye devam ediyordu mektup, 'yani bir ev, bir ahır, salatalık seraları, silindirler, el arabaları vesaire. Bunlar Lewes yakınlarındaki Rodmell köyünde. Aynı zamanda bütün servetini de size bırakıyor; yani 3000 sterlini (üç bin sterlin).'

Bayan Gage neredeyse sevincinden şöminenin içine düşecekti. Ağabeyini yıllardır görmemişti, ona her Noel'de kart gönderirdi, ama kartı aldığını bile yazmazdı adam, Bayan Gage de onun cimriliği yüzünden bir penilik pulu bile esirgediğini düşünürdü, zaten çocukluğundan beri bilirdi onun bu huyunu. Ama şimdi her şey kendi lehine dönmüştü işte. Üç bin sterlinle kendisi

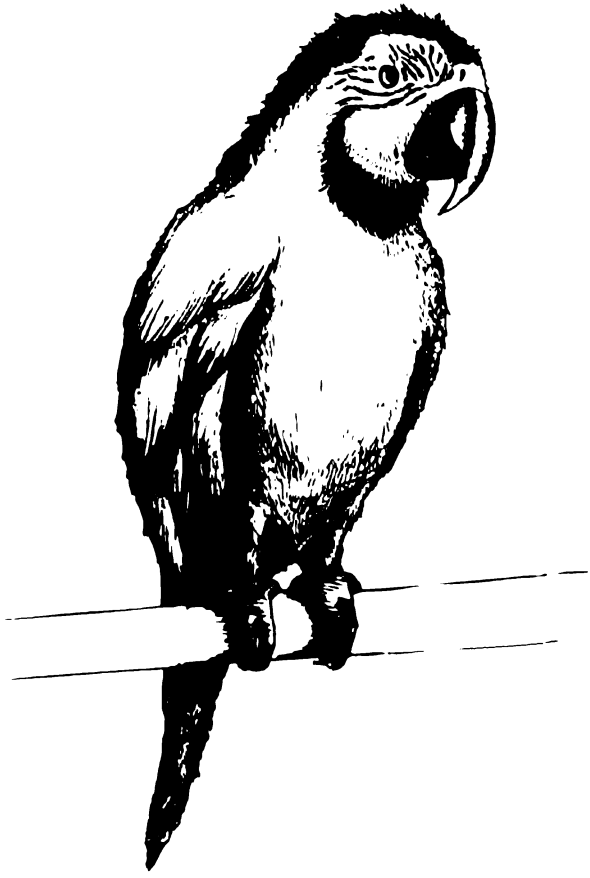
ve ailesi ölene kadar büyük bir lüks içinde yaşayabilirlerdi, miras kalan öbür şeyler de cabasıydı.

Bir an önce Rodmell'e gitmesi gerektiğine karar verdi. Bilet parasını ödeyebilmek için de köyün rahibi Samuel Tallboys'tan iki sterlin on peni borç aldı ve ertesi güne kadar yolculuk için bütün hazırlıklarını tamamladı. Hazırlıkların içinde en önemlisi köpeği Shag'e bakacak birini ayarlamaktı. Çünkü kendisi ne kadar yoksul olsa da hayvanları severdi, köpeğini kemiğinden yoksun kılmaktansa kendisi aç kalmayı yeğlerdi çoğunlukla.

Lewes'e salı günü geç saatte vardı. O günlerde Southease'deki ırmağın üstünde bir köprü bulunmadığını söylemeliyim, Newhaven yolu da henüz açılmamıştı. Rodmell'e, Ouse Irmağı'nı sığ bir yerden aşarak gidilebiliyordu, bu yolun izleri hâlâ duruyordur, ama bu dediğim ancak sular çekildiğinde yapılabiliyordu, yani ırmak yatağındaki taşlar suyun yüzeyinde göründüğünde. Çiftçi Bay Stacey, Rodmell'e at arabasıyla gidiyordu, nezaket gösterip Bayan Gage'i de arabasıyla götürmeyi teklif etti. Rodmell'e bir kasım gecesi saat dokuza doğru vardılar, yardımcı olmak isteyen Bay Stacey, Bayan Gage'e köyün çıkışındaki, ağabeyinden kalan evi gösterdi. Bayan Gage kapıyı tıklattı. Kimse açmadı. Bir daha tıklattı. Çok tuhaf, tiz bir ses duyuldu içerden: "Evde yokum!" Bayan Gage o kadar şaşırmıştı ki içeriden ayak sesleri duymuş olmasa hemen kaçardı oradan. Az sonra yaşlı bir köylü kadın gelip açtı kapıyı, kadının adı Bayan Ford'du.

"'Evde yokum,' diye bağıran da kimdi?" diye sordu Bayan Gage.

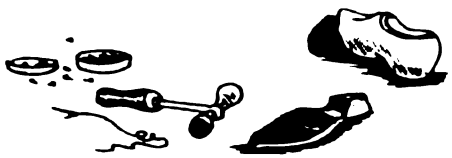
"Lanet olası kuş," dedi Bayan Ford, aksi aksi, eliyle iri, gri bir papağanı göstererek. "Kafamı patlatıyor çığlıklarıyla. Bütün gün o tüneğinde kamburunu çıkarıp heykel gibi oturuyor, ne zaman yanına gitsen, 'Evde yokum,' diye haykırıyor."

Papağanın çok güzel olduğunu görebiliyordu Bayan Gage; ama ne yazık ki tüyleri pek bakımsızdı. "Belki de mutsuzdur," dedi, "ya da karnı açtır." Oysa Bayan Ford, sadece huysuzluğundan olduğu görüşündeydi; bir denizciye aitti o papağan ve Doğu ülkelerindeyken öyle konuşmayı ondan öğrenmişti. "Bununla birlikte," diye ekledi Bayan Ford, "Bay Joseph pek severdi onu, ona James adını takmıştı; akıllı bir yaratıkmış gibi onunla konuştuğu söylenirdi."

Çok geçmeden Bayan Ford gitti. Bayan Gage de hemen yanında getirdiği kutuyu açıp içindeki şekeri çıkardı, papağana verdi, bir yandan da tatlı bir sesle ona zarar

vermeyeceğini, eski sahibinin kız kardeşi olduğunu, evi devir almak için geldiğini ve onun bir kuş ne kadar mutlu olabilirse o kadar mutlu olmasını sağlayacağını anlattı. Sonra da eline bir fener alarak ağabeyinden kendisine nasıl bir yer kaldığını anlamak üzere evi dolaştı. Ama gördükleri karşısında tam bir hayal kırıklığına uğradı. Bütün halılar delik deşikti. Sandalyelerin oturma yerleri kopmuştu. Şöminede fareler cirit atıyordu. Mutfağın zemininden kocaman zehirli mantarlar uzamıştı. Yedi buçuk peni edecek tek bir eşya parçası bile yoktu ortada; neyse ki Bayan Gage Lewes Bankası'nda güven içinde, rahatça yatan üç bin sterlini düşününce neşeleniyordu.

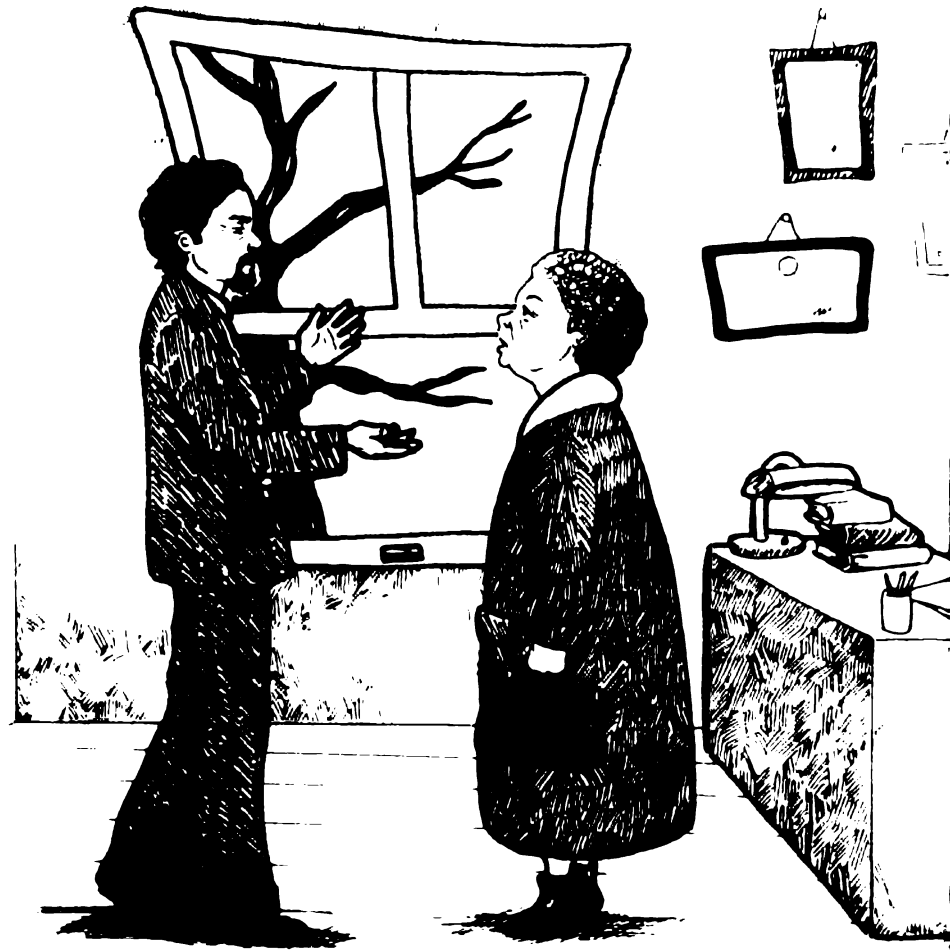

'Stagg ve Beetle' avukatlık firmasından parasını istemek üzere ertesi gün Lewes'e gitmeye karar verdi, sonra da hiç zaman kaybetmeden evine dönecekti. Birkaç tane iyi cins Berkshire domuzunu pazara götürmekte olan Bay Stacey dönerken yine onu arabasına almayı teklif etti; ırmağı sular yükseldiği sırada arabalarıyla geçmeye kalkışan bazı gençler hakkında da korkunç hikâyeler anlattı Bayan Gage'e.

Bay Stagg'in bürosuna girer girmez zaval-

lı yaşlı kadın büyük bir hayalkırıklığı yaşadı.

"Lütfen oturun, hanımefendi," dedi adam, pek ciddi görünüyordu, hatta homurdanır gibiydi. "Durum şu ki," dedi, "son derece can sıkıcı bir haberle karşılaşmaya hazır olmalısınız. Size mektup gönderdiğim günden bu yana Bay Brand'ın belgelerini dikkatle inceledim. Ne yazık ki üç bin sterlinin izine rastlayamadım. Ortağım Bay Beetle bizzat kalkıp Rodmell'e gitti ve evi baştan aşağı aradı. En ufak bir şey bulamadı – ne bir altın, ne gümüş ya da herhangi değerli bir şey – tek bulduğu güzel, gri bir papağan oldu ki, kaça olursa olsun satmanızı öneririm onu. Benjamin Beetle'in dediğine göre pek berbat konuşuyormuş. Ama bunun hiç önemi yok. Korkarım ki bu yolculuğu boşuna yaptınız. Ev köhne; ve elbette bizim masraflarımız da oldukça yüklü." Bu noktada durdu avukat, Bayan Gage onun kendisinin gitmesini istediğini anlamıştı elbette. Üzüntüden neredeyse aklını kaçıracaktı. Sadece rahip Samuel Tallboys'tan

iki sterlin on peni ödünç almakla kalmamıştı, eve de eli boş dönmek zorundaydı şimdi, papağan James'i de dönüş biletinin parasını ödeyebilmek için satacaktı çaresiz. Bardaktan boşalırcasına yağmur yağmasına rağmen Bay Stagg kalması için ısrar etmedi, Bayan Gage üzüntüsünden ne yaptığını bilmez durumdaydı. Sağanak yağmura rağmen çayırlardan geçerek Rodmell'e dönüş yoluna koyuldu.

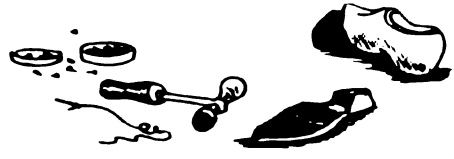
Daha önce de söylediğim gibi Bayan Gage'in sağ bacağı aksıyordu. En sağlıklı gününde bile ağır ağır yürürdü ve şimdi, onca hayalkırıklığının üstüne yoldaki çamur da eklenince iyiden iyiye yavaşlamıştı adımları. O böyle zahmet çekerek yürürken hava iyice karardı, sonunda ırmağın kıyısındaki yüksekçe patikada önünü zorlukla görebileceği duruma geldi. Yürürken homurdanışını bir duysaydınız: Başına bunca işi açan düzenbaz abisi Joseph'den yakını-

yordu. "Belli" diyordu, "bana eziyet olsun diye yapmış. Biz küçükken de zalim bir oğlandı o. Zavallı böcekleri rahatsız etmekten zevk alırdı, hatta gözlerimin önünde, tüylü bir tırtılın tüylerini kesmişti eline makas alıp. Öyle de zararsız bir böcekti ki. Cep harçlığını bir ağacın içine saklardı, çay içerken biri ona bir parça kremalı pasta verecek olsa, üstünden kremasını kesip alır, akşam yemeğinde yerdi. Şu anda cehennem ateşinde yandığına hiç kuşkum yok, ama bu benim içimi rahatlatmaz ki," dedi Bayan Gage; gerçekten rahat edecek durumda değildi, çünkü ırmak kıyısından üzerine doğru gelen iri bir inekle çarpışınca çamurlara yuvarlandı.

Elinden geldiğince toparlandı ve yeniden binbir zahmetle, ağır adımlarla ilerlemeye başladı. Sanki saatlerdir yoldaymış gibi hissediyordu. Artık ortalık kapkaranlık olmuştu, öyle ki burnunun ucunu bile göremiyordu. Birden aklına çiftçi Stacey'nin ırmakla ilgili söyledikleri geldi. "Vay canına,"

dedi, "karşıya nasıl geçeceğim şimdi? Sular yükselmişse batarım ırmağa ve göz açıp kapayana kadar kendimi denizde bulurum. Burada pek çok boğulan olmuş; sulara gömülen atlar, at arabaları, sığır sürüleri ve balya balya saman da cabası."

Bastıran karanlık ve yoldaki çamur yüzünden iyice zor duruma düşmüştü. Irmağı bile neredeyse göremiyordu, nerede kalmış sığ yerine ulaşıp ulaşmadığını anlaması. Hiçbir ışık görünmüyordu çevrede, çünkü belki biliyorsunuzdur, ırmağın o kıyısında en yakın ev Asheham House'tu, bir süredir orada Bay Leonard Woolf diye biri oturuyordu. Görünüşe göre orada oturup sabahın gelmesini beklemekten başka yapacağı bir şey yoktu. Ama onun yaşında, üste-

lik romatizmalıyken, soğuktan ölebilirdi insan. Öte yandan, ırmağın karşısına geçmeye kalkışırsa boğulacağına kesin gözüyle bakılabilirdi. Öyle acınası bir durumdaydı ki tarladaki ineklerden biriyle seve seve yer değiştirirdi. Bütün eyalette ondan daha sefil durumda bir başka yaşlı kadın bulunamazdı; otursa mı yüzse mi ya da ıslak olsalar da otların arasında yuvarlansa mı, uyusa mı ya da donarak ölse mi, artık alnında hangisi yazılıysa, bilemeden ırmağın kıyısında duruyordu.

Tam o anda harika bir şey oldu. Kocaman bir ışık yöneldi göğe doğru, büyük bir el feneri gibiydi, bütün otları tek tek aydınlattı, yirmi metre kadar uzaktaki sığ geçidi gördü Bayan Gage. Sular çekilmişti, eğer karşı kıyıya geçene kadar ışık sönmezse ırmağı aşmak çok kolay olacaktı.

"Bu gördüğüm bir kuyrukluyıldız olmalı," diye düşündü, topallayarak karşı kıyıya geçerken. Rodmell köyü karşısında ışıl ışıldı.

"Tanrı bizi korusun ve esirgesin!" diye

haykırdı sonra. "Yangın çıkmış bir evde, Tanrı'ya şükürler olsun", çünkü bir evin yanıp kül olmasının en azından birkaç dakika süreceğini ve o zamana kadar da kendisinin köyün yolunu tutmuş olacağını düşünüyordu.

"Birilerinin ocağına incir ağacı dikiliyor," diyordu, yolda topallayarak yürürken. Bastığı yerin her noktasını görebiliyordu ve köy yoluna neredeyse ulaşmıştı ki gözlerinin önünde yanıp kül olanın belki de kendi evi olacağı ilk kez geldi aklına.

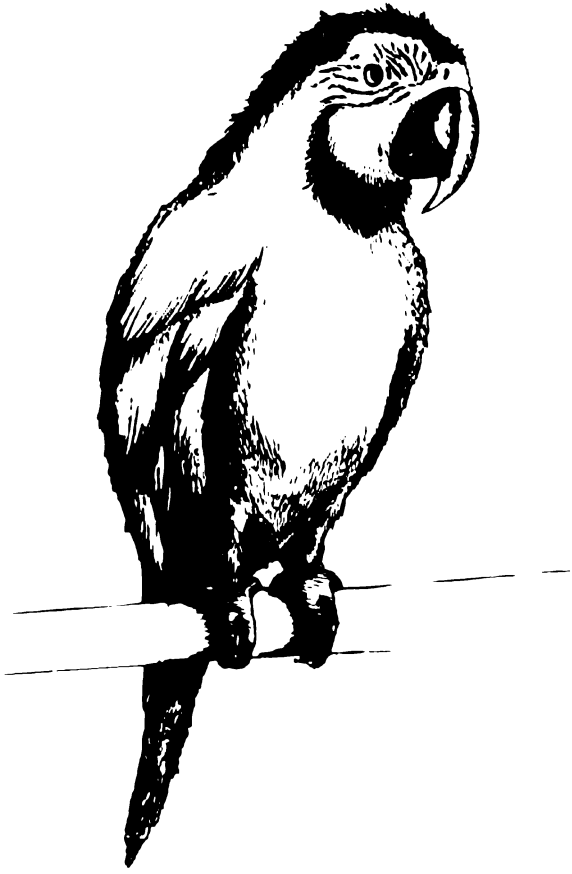
Haklı da çıktı.

Koşa koşa yanına gelen pijamalı küçük bir oğlan çocuğu, "Gelin bakın, yaşlı Joseph Brand'ın evi yanıyor!" diye bağırdı.

Bütün köylüler evin etrafında halka olmuşlar, bir evin mutfağından doldurdukları su dolu kovaları elden ele geçiriyor, suları alevlerin üzerine atıyorlardı. Ama yangın iyice büyümüştü, Bayan Gage oraya vardığında çatı çöktü.

"Papağanı kurtaran oldu mu?" diye bağırdı.

"Şükredin ki siz de evin içinde değildiniz hanımefendi," dedi Rahip James Hawkesford. "O beyinsiz yaratığı merak etmeyin. Hiç kuşkum yok, o papağan tüneğinde huzur içinde öbür dünyaya göçmüştür."

Bayan Gage kendi gözüyle görmeye kararlıydı. Ama, bir kuş için hayatını tehlikeye atmasının delilik olduğunu söyleyen köylüler onu bırakmadılar.

"Zavallı yaşlı kadın," dedi Bayan Ford, "nesi var nesi yoksa kaybetti, bir tek tahta sandık kaldı, içinde gece kullanacağı şeyler olan. Onun yerinde biz olsak biz de deliririk elbette."

Böyle dedikten sonra Bayan Ford, Bayan Gage'in elinden tuttu ve, geceyi orada geçirebilmesi için onu alıp kendi kulübesine götürdü. O arada yangın da söndürülmüştü, herkes evine dönüp yattı.

Ancak zavallı Bayan Gage'in gözünü uyku tutmuyordu. İçinde bulunduğu berbat durumu düşünerek yatağında dönüp durdu, Yorkshire'a nasıl döneceğini ve Rahip Samuel Tallboys'dan ödünç aldığı parayı nasıl geri ödeyeceğini düşünüyordu kara kara. Zavallı papağan James'in alınyazısı aklına geldikçe daha da kederleniyordu. Kuştan hoşlanmıştı, hayatı boyunca hiçbir insana iyilik yapmamış yaşlı Joseph Brand'ın ölümünün yasını bu kadar tuttu-

ğuna göre o kuşun sevgi dolu bir yüreği vardı herhalde diye düşünüyordu. Masum bir kuşun böyle korkunç bir ölüme layık olmadığına inanıyordu, eğer zamanında gelseydim, onu kurtarmak için kendi canımı tehlikeye atardım, diyordu.

Yattığı yerde kafasından bu düşünceler geçerken pencerenin hafifçe tıklatılmasıyla irkildi. Tam üç kez daha duyuldu aynı ses. Bayan Gage olabildiğince hızla kalktı yatağından ve pencereye gitti. Pencerenin pervazına oturmuş iri bir papağanı görünce şaşkınlıktan ağzı açık kaldı. Yağmur dinmişti, ayışığının aydınlattığı berrak bir gece vardı dışarıda. İlk önce epeyce paniğe kapıldı Bayan Gage, ama sonra o gri papağanın James olduğunu anladı, kuşun kaçıp kurtulmuş olmasına çok sevindi. Pencereyi açtı, papağanın başını defalarca okşadı, onu içeri çağırdı.

Papağanın bu davete yanıtı başını hayır anlamında iki yana sallamak oldu, sonra uçup yere kondu, birkaç adım uzaklaştı,

Bayan Gage'in peşinden gelip gelmediğini görmek istercesine arkasına baktı, sonra da pencerenin pervazına geri döndü; Bayan Gage orada hayretler içinde duruyordu.

"Bu hayvanın davranışlarında biz insanların bildiğinden çok daha fazla anlam var," diye mırıldandı. "Pekâlâ James," dedi, yüksek sesle, papağanla bir insanla konuşur gibi konuşuyordu. "Sana güveniyorum. Ama bir dakika bekle de üzerime bir şey alayım."

Bunu dedikten sonra bol bir önlük geçirdi üzerine, ses çıkarmamaya çalışarak alt kata indi, Bayan Ford'u uyandırmadan dışarı çıktı.

Papağan James'in memnun olduğu belliydi. Bayan Gage'in birkaç metre önünde, yanan eve doğru çevik adımlarla, sıçrayarak gidiyordu. Papağan sanki yolunu son derece iyi biliyormuş gibi hopluyordu, evin arkasına dolandı, eskiden mutfağın bulunduğu tarafa gitti. Mutfaktan geriye tuğla zeminden başka bir şey kalmamıştı, yangını söndür-

mek için fırlatılan sulardan kalan damlalar duruyordu hâlâ üzerinde. Bayan Gage şaşkınlığını üzerinden atamadan orada dururken James sıçrayarak dolaştı, şurayı burayı gagaladı, sanki tuğlaları gagasıyla yokluyordu. Çok tuhaf bir sahneydi bu, Bayan Gage hayvanlarla birlikte yaşamaya alışkın olmasaydı büyük olasılıkla paniğe kapılır ve doğruca eve dönerdi. Ne var ki daha da tuhaf şeyler bekliyordu kendisini. Orada oldukları sürece papağanın ağzından tek sözcük çıkmamıştı. Ama hayvan birden büyük bir heyecana kapıldı, kanatlarını çırptı, yere durmaksızın gagasıyla vurdu ve tiz bir sesle, "Evde yokum! Evde yokum!" diye öyle bir bağırmaya başladı ki Bayan Gage köy halkının uykudan uyanacağından korktu.

"Böyle yapmasana James, bir yerine bir şey olacak," dedi hayvanı sakinleştirmek amacıyla. Ancak James eskisinden de şiddetle saldırmaya devam etti yerdeki tuğlalara.

Mutfağın zeminine dikkatle bakan Bayan Gage, "Bütün bunların anlamı ne olabilir

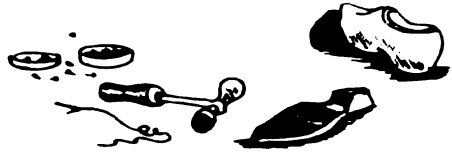
ki?" dedi kendi kendine. Yerdeki tuğlaların hafifçe girintili-çıkıntılı olduğunu görmesine yetiyordu oraya vuran ayışığı, sanki bazıları yerlerinden çıkarılmışlardı da sonra yeniden, ama ötekilerle aynı düzeyde olamadan yerleştirilmişlerdi. Bayan Gage önlüğünü tutturduğu kocaman çengelli iğneyi alıp tuğlaların arasına sokunca onların yerde gevşekçe durduğunu gördü. Çok geçmeden de bir tanesini kaldırıp eline aldı. Bunu yapar yapmaz papağan yandaki tuğlanın üzerine sıçradı, gagasıyla ona dokunarak "Evde yokum!" diye bağırdı. Bayan Gage bu sözden, o tuğlayı da kaldırması gerektiğini anladı. Böylece ayışığının altında tuğlaları birer birer oldukları yerden aldı, sonunda yerde iki metreye bir metre kadar bir boşluk oluştu. Papağan bunun yeterli olduğunu düşünüyor gibiydi. Peki, bundan sonra ne yapacaklardı acaba?

Bayan Gage geride duruyordu, papağan James ne yaparsa o da ona ayak uydurmaya karar vermişti. Ama bir kenarda beklemesi

uzun sürmedi. Papağan James açılan çukurdaki kumları birkaç dakika eşeledi, tıpkı kumda eşelenen tavuklar gibiydi, sonunda ilk bakışta sarımtırak bir taş parçasına benzeyen bir şey çıkardı ortaya. Papağan öyle heyecanlanmıştı ki, Bayan Gage onun yardımına koştu hemen. Tuğlaları kaldırdıkları yerde oluşan boşluğun bu yuvarlak sarı taşlarla dolu olduğunu görünce de şaşırıp kaldı. Öyle düzenli bir biçimde yan yana dizilmişlerdi ki, hepsini çıkarıp almak epeyce çaba gerektirecekti. Ama ne olabilirdi bunlar? Ve hangi amaçla saklanmışlardı orada? En üstte dizili olanları çıkardıktan ve onların altına serili olan bir yağlı bezi kaldırdıktan sonra gözlerinin önüne inanılması güç bir manzara serildi – orada sıra sıra, tertemiz, ayışığı altında pırıl pırıl parlayan, gıcır gıcır binlerce altın para duruyordu!!!

Demek pinti adamın paralarını gizlediği yer burasıydı; kimsenin o paraların yerini bulamaması için iki tane olağanüstü önlem almıştı. İlki şuydu: Daha sonra kanıtlana-

cağı üzere, hazinesini gizlediği yerin tam üzerine mutfağın ocağını koydurmuştu, bir yangın çıkmadığı sürece hiç kimse o paranın varlığını öğrenemezdi; ikinci olarak da en üst sıradaki altın paraları yapışkan bir maddeyle kaplamış, sonra toprağa bulamıştı, öyle ki, rastlantıyla onlardan biri ortaya çıksa bile onun olsa olsa bir çakıltaşı olduğu sanılacaktı, hani şu her gün bahçelerde gördüğümüz türden. Yangınla papağanın zekâsı inanılmaz bir şekilde bir araya gelince yaşlı Joseph'in hilesi ortaya çıkmıştı işte.

Bayan Gage ile papağan uğraşıp didinip definenin tamamını çıkardılar, ne bir fazla ne bir eksik, tamı tamına üç bin altın para vardı orada; Bayan Gage paraları yere yaydığı önlüğünün içine koydu. Üç bininci parayı da yığının tepesine koyunca papağan sevinçle havalandı ve usulca Bayan Gage'in başının üzerine kondu. Bu durumda Bayan Ford'un kulübesine döndüler, son derece ağır adımlarla, çünkü Bayan Gage topaldı, başta da söylediğim gibi, üstelik önlüğü-

nün içindeki paralar yüzünden neredeyse yere kapaklanıyordu. Neyse ki yanan eve yaptığı ziyaretin kimse farkına varmadan odasına ulaşabildi.

Ertesi gün Yorkshire'a döndü. Bay Stacey bir kez daha onu alıp Lewes'e götürdü, götürürken de Bayan Gage'in elindeki tahta kutunun neden o kadar ağır olduğunu merak etti. Ama fazla konuşmayan bir adamdı, Rodmell'deki iyiliksever insanların, varını yoğunu yangında kaybetti diye kadıncağıza ufak tefek şeyler vermiş olduklarını düşündü. Merhametli bir adam olduğundan da papağanı kendisine yarım şiline satmasını teklif etti Bayan Gage'e. Ama kadın

öfkelendi ve onun bu teklifini kabul etmedi, kucak dolusu para bile verilse papağanı satmam dedi, o böyle deyince de Bay Stacey başına gelen dertler yüzünden yaşlı kadının aklını kaçırmış olduğuna karar verdi.

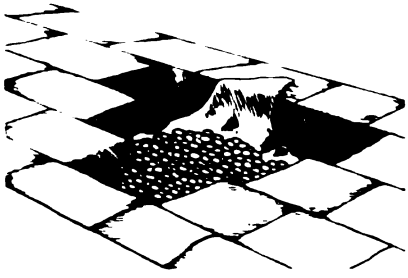
Bayan Gage'in Spilsby'ye sağ salim vardığını söyleyebiliriz artık; kara kutusunu bankaya götürdü, papağan James ve köpeği Shag ile birlikte ileri yaşlarına kadar rahat ve mutlu bir ömür sürdü.

Ancak ölüm döşeğindeyken rahibe (Rahip Samuel Tallboys'un oğluydu) bütün hikâyeyi anlattı, evin papağan James tarafından kasıtlı olarak yakıldığına emin olduğunu da ekledi; kadıncağızın ırmağın kıyısında bir tehlikeyle karşı karşıya olduğunu gören papağan mutfağa uçmuş, Bayan Gage'in akşam yiyeceği birkaç parça yemek artığının sıcak dursun diye konulduğu gaz ocağını devirmişti. Böyle yaparak hem kadını boğulmaktan kurtarmış, hem de başka türlü asla bulunamayacak üç bin altın parayı da gün yüzüne çıkarmıştı. Hayvanlara

iyilik yapmanın ödülü bu, dedi Bayan Gage.

Rahip, kadıncağızın aklının bir gidip bir geldiğini düşündü. Ama şu gerçek ki, kadın son nefesini verir vermez papağan James, "Evde yokum! Evde yokum!" diye çığlık attıktan sonra tüneğinden yere düşüp öldü. Köpek Shag zaten birkaç yıl önce ölmüştü.

Rodmell'e gidenler elli yıl kadar önce yanıp kül olan evin kalıntılarını hâlâ görebilirler; ayışığında oraya gidilirse bir papağanın gagasıyla tuğla zemine vurduğunun işitildiği söylenir, orada beyaz önlüklü yaşlı bir kadını otururken görenler de varmış.

Tek başına yaşayan Bayan Gage, geçimini tahta pabuçları onararak sağlamaktadır. Bir gün bir avukatlık bürosundan gelen mektup, uzun zamandır görüşmediği ağabeyinin vefat ettiğini bildirir ona. Nesi var nesi yoksa kızkardeşine bırakmıştır. Hemen yola çıkan Bayan Gage, ağabeyinin yaşadığı kasabaya gider ve orada bir sürprizle karşılaşır: Kendisine kalanlar arasında bir de papağan vardır. Ancak bu sıradan bir papağan değildir ve onun sayesinde Bayan Gage'in hayatı tümüyle değişecektir.

Ünlü yazar Virginia Woolf'un çocuklar için kaleme aldığı *Yaşlı Kadın ve Papağan*, küçük ama etkileyici bir hikâye.

